

Flylen

TOKTRAPPORT

Fartøy: F/F "Peder Rønnestad"

Personell: R. Evans, K. Hansen, H. Hella, K.F. Wiborg.

Tidsrom: 5.-14. mai 1975.

Område: Hardangerfjorden, kystområdet Slåtterøy-Utvær og Norskerenna utenfor, leia Fedje-Florø.

Formål: Tråltrekk etter krill i Hardangerfjorden. Kartlegging av raudåteforekomster. Fiskeforsøk etter raudåte med oppankrete og tauete redskaper.

Resultater: Krill.

I Øynefjorden ved Varaldsøy fisket en natt til 6. mai med en liten krilltrål, tildels helt oppe i vannflaten. Resultatet var negativt, en fikk mest maneter (Periphylla) og noen få krill.

Kartlegging av raudåteforekomster.

I tiden 6.-9. mai ble det tatt 6 snitt med planktontrekk med Judayhåv (J.36), Clark-Bumpus planktonsamler (CB) samt Bathytermograf (BT) over Norskerenna mellom Slåtterøy og Utvær, i alt 69 stasjoner (vedlegg). Vertikal-trekk ble tatt med J.36 100-0 m og 20-0 m, CB trekk i det dyp hvor planktonet ble antatt å stå tettest ifølge håvtrekk og ekkoregistreringer. Som i tidligere år var planktonet meget ujevnt fordelt, men åtemengdene var jevnt over større enn i mai 1974. I snittene var det i middel mellom 35 og 80 ml pr. m² sjøflate, og enkeltverdiene gikk opp i 260 ml (se vedlegg).

Det var mest plankton i de øvre 20 m, og konsentrasjonene var til dels meget større enn i tidligere år, i vertikaltrekk opptil 13 ml/m^3 og i CB-trekkene maksimum 27 ml/m^3 , på 1/3 av stasjonene over 5 ml/m^3 . En hadde inntrykk av at åten i noen tilfeller var konsentrert i et 4-5 m tykt lag, oftest mellom 5 og 10 m, men ekkoregistreringene var ikke entydige. En forsøkte EH-38 loddet med 1/10 og full effekt, kort og lang puls og følsomhet 5-7. I noen tilfeller var det samsvar mellom ekkoregistreringene og åtemengden i CB-trekkene, i andre tilfeller sto åten i andre dyp. Det er mulig et høyfrekvent lodd ville virke bedre.

I motsetning til tidligere år var det lite med maneter og ingen groe. Planktonet var over alt dominert av raudåte i kopepodittstadium IV-V.

Fiskeforsøk etter raudåte.

Som i 1974 ble det gjort forsøk med forankrete og tauete raudåteruser og tråler (se Fisken og Havet serie B 1974 nr. 10). En ruse med åpning $1.6 \times 0.9 \text{ m}$ ble forankret i et sund nord for Fedje natten 9.-10. mai. Fangsten ble 30 kg raudåte. Samme ruse ble ankret opp i Vardøysundet ved Marsteinen natten 13.-14. mai og en fikk da 58 kg. raudåte.

Den store raudåte-trålen ble brukt ca. 5 n. mil vest av Fedje om dagen 9. og 12. mai. Første gang fikk en liten fangst, ca. 20 kg på en times trekk med $\frac{1}{2}$ knops slepofart. Andre dagen gjorde en først detaljerte forsøk med forskjellige lengder på blåsetauene og kontrollerte dypet med trålsonden som fungerte prikkfritt. (Loddet har nå en fase på 70 m.) En fisket så på 6 m dyp hvor det var opptil 14 ml/m^3 av raudåte. Etter $1\frac{1}{2}$ times trekk ble trålen sprenget, og en antok at fangsten hadde vært 300-500 kg. Sprengningen kom av tung dønning kombinert med for stor båt og svak trål.

Den 10. mai besøkte en fiskeoppdrettsanlegget på Svanøe. Prosjektlederen, P. Iversen fortalte at det stadig var meget raudåte inne i mærene, og at laksen var uvillig til å ta fôr fordi den spiste raudåte. I vann som ble tatt opp i bøtter fra mærene og silt fant en 60 ml raudåte pr. m³. Dagen før hadde åten vært atskillig tettere. Den lille raudåtefellen ble ankret opp i et sund, og fangsten ble ca. 5 kg i løpet av natten.

I oppdrettsanlegg for ørret og laks, har en både i avsperringer og flytemærer funnet tette svermer av raudåte. Det synes som om anleggene virker som feller, slik at når strømmen passerer, blir raudåten konsentrert inne i mærene, og der spist av fisken. Det er også blitt observert at det er tettere med raudåte i nærheten av laksegarn i sjøen. Dette er et problem som bør studeres nærmere, både teoretisk og praktisk. En kan muligens komme fram til nye prinsipper for fangst av åte eller konsentrering av åte for tillokking og fangst av fisk.

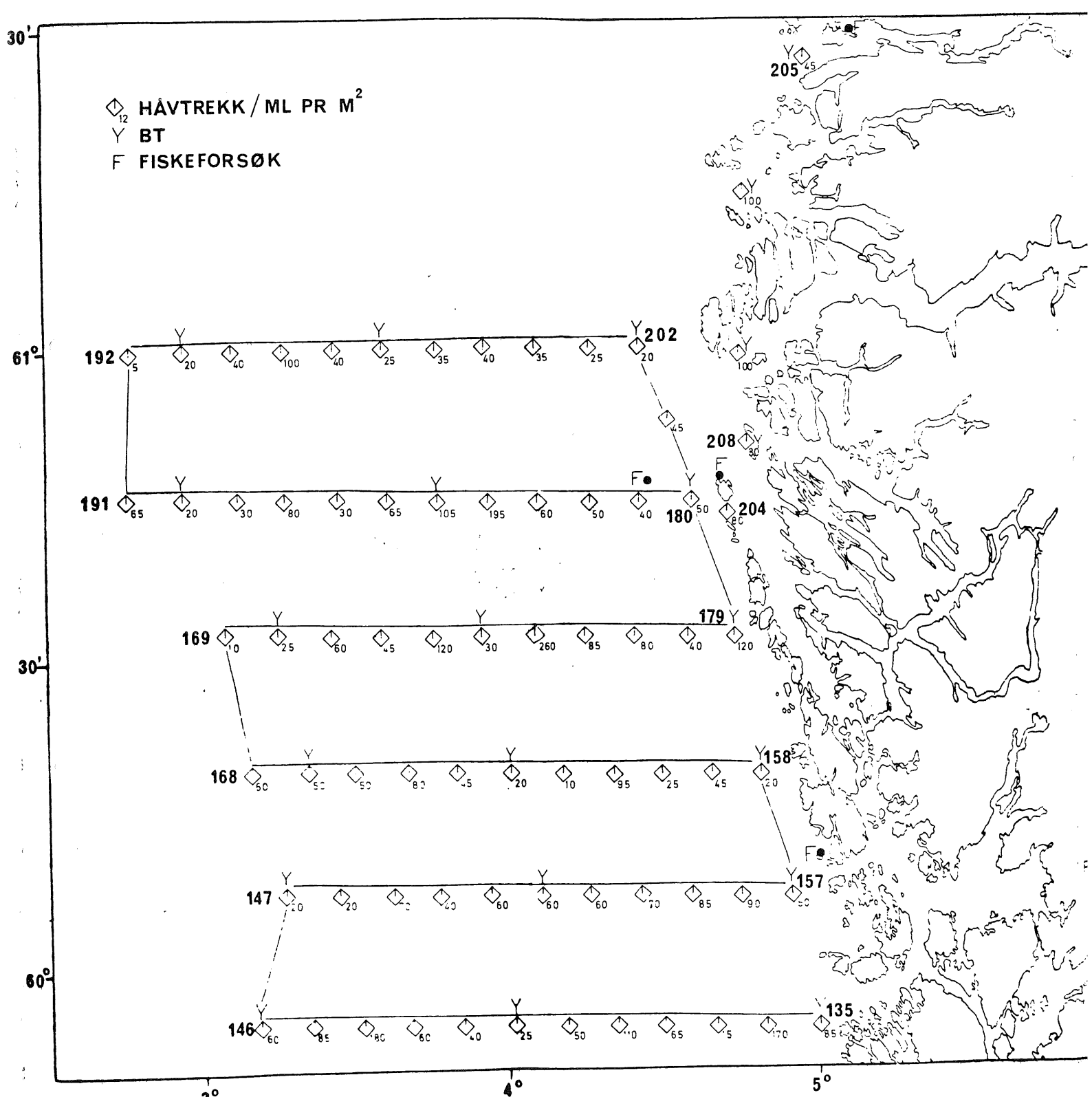
Under toktet var en i kontakt med en fisker som drev forsøks-tråling etter raudåte. Han hadde hatt fangster på opptil 2 tonn i ti timers hal med en trål med åpning 5 x 4 m. Han fisket i Bjørnefjorden, Korsfjorden og ved Fedje.

Det kan nå uten vansker fiskes større mengder med raudåte, både med faststående og tauete redskaper. Lagring og særlig anvendelsen av raudåten volder størst problemer. Dypfrysing har hittil vært eneste konserveringsmetode som har vist seg brukbar.

I Norge har raudåten bare vært brukt som tilskuddsfôr for ørret og laks, og må der konkurrere med rekeskall til en pris av 80 øre kg., og det kvantum som trengs er meget begrenset. Raudåten bør studeres inngående som råstoff med henblikk på andre anvendelser.

Bergen, 23/5 1975

K. F. Wiborg
K. F. Wiborg

5 - 14 MAI 1975 ST NR 135-208 "PEDER RØNNESTAD"